

Harjoitukset

Kuuletko eron?

Tässä harjoituksessa oppilaat harjoittelevat suomen kielen vokaalien tunnistamista ja erottelua kuuntelemalla, opettajajohtoisesti. Harjoituksessa keskitytään vokaalikontrasteihin u-y eli /u-y/, a-ä eli /ɑ-æ/ ja o-ö eli /o-ø/, sillä ne puuttuvat useista muista kielistä ja ovat siksi usein suomenoppijoille haastavia. Harjoitus ei vaadi esivalmisteluja.

- Opettaja kirjoittaa taululle harjoiteltavan äänneparin esim. u-y.
- Oppilaille kerrotaan, että suurimmassa osassa sanoja esiintyy sama äänne /u/.
- Oppilaita pyydetään nostamaan kättä aina, kun he kuulevat erilaisen äänteen /y/.
- Opettaja lukee listan (ks. seuraava sivu) alusta loppuun rauhalliseen tahtiin niin, että oppilailla on aikaa reagoida kättä nostamalla erilaisen äänteen kuullessaan (alleviivattuna listassa).
- Samoin toimitaan äänneparien a-ä ja o-ö kanssa. Ensimmäinen äänne on säännönmukainen ja toinen äänne on poikkeus, jonka kuullessaan oppilas nostaa kätensä.

Harjoiteltavat äänteet:

u-y eli /u-y/, a-ä eli /ɑ-æ/, o-ö eli /o-ø/

Kuuletko eron? | Sanalistat

Vokaalien u-y eli /u-y/ erottelu

• puu	• <u>tyy</u> li	• sulka	• tuoli	• tuuli
• tuli	• suli	• <u>vy</u> ö	• puro	• <u>pysä</u> kki
• kuu	• suuri	• purje	• kuusi	• tukka
• <u>sy</u> y	• <u>ty</u> ö	• puuro	• <u>yl</u> ös	• <u>ympy</u> rä
• luu	• suo	• huppu	• <u>ty</u> kki	• musiikki
• <u>sy</u> li	• luo	• <u>hy</u> ppy	• muta	• <u>hy</u> lly
-

Vokaalien a-ä eli /ɑ-æ/ erottelu

• kassa	• <u>tä</u> kki	• jakaa	• <u>pä</u> ssi	• <u>tä</u> hti
• kaali	• väärä	• <u>jää</u> telö	• <u>sä</u> kki	• aamu
• kana	• saari	• sade	• palaa	• <u>pä</u> ivä
• <u>kä</u> si	• vaara	• sauna	• salaa	• rasia
• maali	• <u>pel</u> kää	• kasa	• <u>hä</u> kä	• <u>lä</u> htö
• aurinko	• paras	• <u>sä</u> ä	• haka	• kala
-

Vokaalien o-ö eli /o-ø/ erottelu

• onni	• <u>pö</u> ytä	• <u>kö</u> yhä	• sormi	• possu
• soi	• sonni	• korkea	• torni	• poika
• <u>sö</u> i	• <u>pö</u> llö	• rohkea	• <u>tö</u> rämäsi	• <u>le</u> htiö
• pouta	• koru	• <u>rö</u> yhkeä	• toinen	• koti
• rooli	• koira	• <u>tö</u> issä	• <u>ty</u> ö	• soitin
• <u>hen</u> kilö	• poni	• <u>ko</u> tona	• tori	• <u>sö</u> pö